

Ključni svedok ne prisustvuje suđenju Haradinaju

Author: [Rachel Irwin](#)

Obrana se protivi predlogu da dokazi budu izneti posredstvom video-linka.

Piše: Rachel Irwin iz Haga (TU br. 729, 17. februar 2012.)

Završetak dokaznog postupka optužbe na suđenju bivšem kosovskom premijeru Ramušu Haradinaju (Ramush Haradinaj) bio je ove sedmice doveden u pitanje nakon što se ključni svedok nije pojavio, očito odbivši da svedoči.

Osoba nazvana „Svedok 80“ nije ove sedmice dala iskaz. Isti svedok odbio je da svedoči već 2007. godine, na prvom suđenju Haradinaju kao nekadašnjem komandantu Oslobođilačke vojske Kosova (OVK), te njegovoj dvojici saoptuženika – Lahiju Brahimaju i Idrizu Baljaju (Idriz Balaj) – koji su takođe bivši pripadnici OVK-a.

Haradinaj je 2008. oslobođen po svih 37 tačaka optužnice koja je bila podignuta protiv njega. Među njima su i one koje se tiču ubistava, torture i silovanja srpskih civila, kao i osumnjičenih albanskih i romskih kolaboracionista potkraj devedesetih godina na Kosovu.

Tada je oslobođen i Balaj, dok je Brahimaj proglašen krivim za okrutno postupanje i mučenje, te osuđen na šest godina zatvora.

Tužiocima su se žalili na oslobađajuće presude, tvrdeći da je zastrašivanje svedoka „ugrozilo“ suđenje. Usled toga, kako su rekli, nisu bili u stanju da obezbede iskaze dvojice ključnih svedoka, od kojih je jedan Svedok 80.

Drugi svedok, Šefčet Kabaši (Shefqet Kabashi), osuđen je nedavno za uvredu suda, a uskoro bi se mogao suočiti i sa novom optužnicom zbog toga što je opet odbio da odgovara na pitanja kada se u avgustu prošle godine pojavio na ponovnom suđenju. (Više o tome vidi u tekstu „Svedok odbija da svedoči na suđenju Haradinaju“.)

Tekuće, delimično ponovljeno suđenje proisteklo je iz žalbene presude donete u julu 2010., kojom je zaključeno da su sudije „propustile da uvažavaju ozbiljnost pretnje koju zastrašivanje svedoka predstavlja po celinu procesa“, kao i da su isuviše naglasile „potrebu da tužilaštvo ne dobije više vremena nego što mu je bilo dodeljeno za izvođenje dokaza . . . ne vodeći računa o mogućnosti da se obezbedi potencijalno važno svedočenje“.

Žalbene sudije su odlučile da Haradinaju i jednom od njegovih saoptuženika, Idrizu Baljaju (Idriz Balaj), treba ponovo suditi po šest tačaka za ubijanje, okrutno postupanje i mučenje; dok Brahimaju treba suditi po četiri od tih šest tačaka.

Nakon dvoipomesečne pauze, ponovno suđenje je ove sedmice nastavljeno. Trebalo je da usledi i iskaz Svedoka 80 – ali se, nakon što je saslušanje počelo 13. februara, ispostavilo da on nije tu.

Tužilac Pol Rodžers (Paul Rogers) aludirao je na odlaganja u „pravnim postupcima“ koji se odvijaju u zemlji iz koje svedok dolazi. Usled toga, svedok nije mogao da doputuje u Hag i možda neće biti dostupan sve do maja.

To je izazvalo oštru raspravu između strana u sporu oko toga šta bi trebalo učiniti, budući da ponovno suđenje već traje nekoliko meseci i da trojica okrivljenih imaju pravo na okončanje sudskog postupka u razumnom roku.

Rodžers je aludirao na činjenicu da je sudsko veće već nagovestilo da želi da se Svedok 80 lično pojavi u Hagu. Ali, pošto to neće biti moguće u skorijoj budućnosti, on je rekao da je odbranu zamolio da „ponovo razmotri svoje primedbe na ostale metode saslušanja dokaza“, poput video-linka.

Haradinajev advokat, Ben Emerson (Ben Emmerson), u potpunosti je odbacio tu mogućnost kao „drugorazrednu pravdu“, i rekao da bi, ukoliko Svedok 80 nije u stanju da svedoči prema postojećem rasporedu, tužilaštvo trebalo da zaključi svoj dokazni postupak.

Ukazao je i na efekat koji je sučeljavanje uživo imalo u slučaju drugog zaštićenog svedoka na ponovnom suđenju, onog pod brojem 81. (Više o tom svedočenju vidi u tekstu „Napeto svedočenje na suđenju Haradinaju“.)

„Videvši kako su se sučeljavanje uživo i unakrsno ispitivanje odrazili na Svedoka 81, kome je – kako smo

naveli – uništena i poslednja natruha kredibiliteta koji svedok može uneti u sudnicu, nastavak suđenja u kojem se nekakva drugorazredna pravda primenjuje spram Svedoka 80, koji svedoči po istim tačkama . . . i u okolnostima u kojima bi mu kredibilitet bio osporen na sličan način, bio bi . . . potpuno na štetu okrivljenog“, kazao je Emerson.

Takođe, on je primetio da će se u martu navršiti sedam godina otkako je Haradinaj optužen, te da je „iznenađujuću količinu vremena koja je od tada protekla moguće, na ovaj ili onaj način, pripisati odbijanju upravo ovog svedoka da svedoči, kako na prvom suđenju . . . tako i u ovom postupku“.

Emerson je naglasio da „ništa što je pomenuto na tajnom zasedanju, a što se ticalo položaja zemlje u kojoj [Svedok 80] živi, ni na koji način ne opravdava odsustvo volje da se prisustvuje i dobrovoljno svedoči“. U stvari, po Emersonovim rečima, „to ukazuje na odlučnu posvećenost ne-saradnji“, kao i na to da „on još uvek tvrdi da, bez obzira na to šta se dešava, neće svedočiti“.

Jedina mogućnost koja bi bila pravična jeste, po Emersonu, to da se otpuče tamo gde svedok živi, kako bi se saslušali dokazi kojima on raspolaže.

„Usuđujem se da ocenim kako je sudsko veće predugo i previše oklevalo da bi naredilo taj napor i trošak za svedoka koji sedam godina ometa Tribunal“, nastavio je Emerson, dodajući potom kako te zamerke ipak „nisu dovoljan“ razlog da se pribegne svedočenju putem video-linka.

„Imamo posla sa svedokom na kojem u potpunosti počiva proces protiv moga klijenta“, zaključio je on. „Ukoliko je u pitanju kredibilitet, naprosto nije dovoljno reći da je video-link dobar . . . pošto nije, i svi znaju da nije.“

Sa time se nije saglasio tužilac Rodžers, koji je konstatovao: „Opet se tvrdi da ovaj metod video-konferencije nije u interesu pravde i prava okrivljenog.“

Sudija Bakone Džastis Moloto (Bakone Justice Moloto) je rekao da će odluka o ovom pitanju biti doneta u „kasnijoj fazi“.

Rachel Irwin izveštava za IWPR iz Haga.

Topic: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/klju%C4%8Dni-svedok-ne-prisustvuje-su%C4%91enju-haradinaju>